

1. Svahilština (5 bodů)

Úkol 1: Ke svahilským spojením přiřaďte jejich české překlady.

a) tarehe tatu Disemba jumamosi	F. sobota 3. prosince
b) tarehe pili Aprili jumanne	D. úterý 2. dubna
c) tarehe nne Aprili jumanne	E. úterý 4. dubna
d) tarehe tano Oktoba jumapili	C. neděle 5. října
e) tarehe tano Oktoba jumatatu	A. pondělí 5. října
f) tarehe tano Oktoba jumatano	B. středa 5. října

Úkol 2: Přeložte do svahilštiny:

a) středa 3. dubna	tarehe tatu Aprili jumatano
b) neděle 2. prosince	tarehe pili Disemba jumapili

Bodování: Za každé správné přiřazení v úkolu 1 udělte 0,5 bodu. Za každý správný překlad v úkolu 2 udělte 1 bod.

Poznámka k řešení:

Názvy měsíců ve svahilštině jsou podobné názvům měsíců v angličtině, v úloze se vyskytují: duben *Aprili*, říjen *Oktoba* a prosinec *Disemba*.

V úloze se vyskytují čísla *pili* (2), *tatu* (3), *nne* (4) a *tano* (5). Ta se také vyskytují v názvech prvních pěti dnů svahilského týdne, který začíná sobotou. Například *jumatatu* ("třetí den týdne") znamená pondělí.

Autorem úlohy je Alfred Zhurinsky.

2. Huehuetla tepehua (15 bodů)

Úkol 1: Přeložte následující výrazy do češtiny.

a) 7aqakaw kapen	10 kávovníků
b) laqaPuuxamnaizat paaxoq	29 lopat
c) pumaTatiPuuxamTati lapanak	84 lidí

Úkol 2: Přeložte následující výrazy do huehuetla tepehua (další potřebná slovíčka jsou: Paax – prase; 7aqalhoona7 – zloděj; kuklhildi – avokádo).

a) 2 tortily	7aqxTuy waati
b) 16 prasat	laqakawchaaxan Paax
c) 25 zlodějů	pumaPuuxamkiis 7aqalhoona7
d) 90 avokád	laqaTatiPuuxamkaw kuklhildi
e) 111 pesos	laqkiisPuuxamkawtam peexuu
f) 300 avokádovníků	7aqaTutukiisPuuxam kuklhildi

Bodování: Za každý správný překlad v úkolu 1 udělte 1 bodu. Za každý správný překlad v úkolu 2 udělte 2 body.

Poznámka k řešení:

Pro správné vyřešení úlohy je třeba odhalit dva principy, pomocí nichž jsou tvořeny tepehuacké číslovky. Při porovnání jednotlivých spojení se ukáže, že na prvním místě se v číslovkách vyskytuje segment, který označuje kategorii počítaného předmětu (tzv. klasifikátor). V úloze se vyskytují následující:

- 7aqx – užívá se pro ploché předměty (list papíru, tortillová placka apod.)
- 7aqa – užívá se pro stromy
- puma – užívá se ve spojení s označením osob
- laq – užívá se pouze ve spojení s pesos (peníze)
- laqa – užívá se pro ostatní pojmy, které nepatří do žádné z předchozích kategorií

Pro správné vyřešení úlohy je dále třeba rozřešit systém počítání v tepehuačtině. U výrazů pro čísla od 1 do 19 lze vysledovat, že číslovky 11 až 19 se tvoří skládáním, např. kaw '10' a Tuy '2' – kawTuy '12'. Dále zjistíme, že '30' = 20–10 a '80' = 4–20, také '500' = x–x–20 a '400' = 4–x–20. Z toho jednak plyne, že kiis bude znamenat '5' a také že počítání v tepehuačtině je založené na dvacítkovém systému. Celý tvar čísla tedy vypadá přibližně takto: kategorie–násobek–základ (10/20)–zbytek, např. 90 avokád bude tedy tepehuacky laqaTatiPuuxamkaw kuklhildi, tj. kategorie ostatní–4–20–10 avokádo.

Autory úlohy jsou Michal Láznička a Michaela Svatošová.

-

3. Malajština (10 bodů)

Úkol 1: Přeložte do malajštiny.

a) Krása není dar.	Kecantikan bukan hadiah.
b) Ta bohatá dívka není zpěvák.	Gadis kaya itu bukan penyanyi.
c) Jeho bohatství není pro tu dívku.	Kekayaannya bukan untuk gadis itu.
d) Ten muž nepřijíždí.	Manusia itu tidak datang.
e) Ten dar od toho zpěváka není krásný.	Hadiah itu dari penyanyi itu tidak cantik.

Bodování: Za každou správně přeloženou větu udělte 2 body.

Poznámka k řešení:

V malajských oznamovacích větách se podmět nachází před přísudkem. Přídavná jména a člen *itu* následují až po podstatném jméně, například *ta krásná dívka* se řekne *gadis cantik itu* (doslova *dívka krásná ta*). Zájmeno *jeho* se vyjadřuje příponou *-nya*. Předložky (například *pro*, malajsky *untuk*) předcházejí jmennou frází.

V malajštině se vyskytují dvě slovesa, která vyjadřují zápor. Pokud následuje sloveso nebo přídavné jméno, používá se *tidak*, v opačném případě se používá *bukan*.

Pro úplné vyřešení úlohy je ještě zapotřebí porozumět tvorbě abstraktních podstatných jmen. Ta vzniknou z přídavných jmen přidáním předpony *ke-* a přípony *-an*, například *krása* se řekne *kecantikan* (z *krásný*, malajsky *cantik*).

Úloha je převzata z NACLO 2016, autorem je Bozhidar Bozhanov.

4. Arabské přejímky v turečtině (12 bodů)

Úkol 1: Doplňte správné tvary a) až h).

- a) mahbup
- b) ma:dda
- c) hatta
- d) sana
- e) mesrur
- f) dakika
- g) sala:m
- h) kalem

Bodování: Za každý správně doplněný tvar udělte 1,5 bodu.

Poznámka k řešení:

K úspěšnému vyřešení úlohy je třeba stanovit korespondence mezi arabskými a tureckými hláskami. U velké většiny je tento vztah 1:1, tj. např. *r* = vždy *r*, *i* = vždy *i*, *3* = *x* atd. Samohlásková délka arabských slov při převodu do turečtiny mizí, odpovídají jim krátké samohlásky. *b* a *d* na konci slova v arabštině odpovídá turecké *p* a *t* (*taqli:d* > *taklit*). Arabským dvojicím *h* -- *H* a *k* -- *q* odpovídá v turečtině jedna hláska, *h* a *k*. Rozdíl v arabštině se ale odráží v převodu arabské hlásky *a* do turečtiny. Arabské hlásce *a* odpovídá v turečtině *e*. Existují ale následující výjimky:

- pokud předchází nebo následuje *H* nebo *q*, zůstává *a* (např. *Harb* > *harp*)
- pokud je *a* dlouhé (*a:*), zůstává *a* (např. *ka:tib* > *katip*)

Úloha je převzata z Linguistics Olympics.

5. Rapanuiština (12 bodů)

Úkol 1: Přiřaďte k rapanuiským slovním spojením české překlady.

a) patia ika	D. harpuna
b) manu tara	E. rybák černohřbetý*
c) kai	J. jídlo
d) patia	A. kopí
e) patia kai	G. vidlička
f) manu	I. pták
g) kohau ika	F. záznam válečných obětí
h) manu patia	C. vosa
i) tangata manu	L. ptačí muž
j) ika	H. ryba nebo válečná oběť
k) kohau rongó	B. psané slovo
l) tangata rongó	K. posel

Bodování: Za každé správné přiřazení udělte 1 bod.

Poznámka k řešení:

Všechna rapanuiská slovní spojení v úloze se skládají z následujících slov:

patia	kopí
ika	ryba nebo válečná oběť
manu	pták
tara	*
kai	jídlo
kohau	písmo**
tangata	člověk
rongó	zpráva

* Význam slova *tara* nebylo možné ze zadaných dat určit a není pro účely řešení podstatný.

** Přesněji pomocné řádky pro zápis písma

Autorem úlohy je Harry Taylor.